

УДК 005.1

Нечаєва І.А.

канд.економ.наук, доц.. НУ «Запорізька політехніка»

## **СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЯ, ПІДХОДИ ТА ТЕОРІЇ МЕНЕДЖМЕНТУ**

Практика управління свідчить, що найпоширенішими проблемами, з якими стикаються менеджери у сучасних умовах є: нефективне спілкування, мотивація команди та сприяння командній роботі, вирішення конфліктів між членами команди, звільнення та найм працівників, управління часом, просування місії компанії, створення здорової корпоративної культури, запобігання відтоку мізків, наставництво співробітників, уникнення мікроменеджменту, робота з невизначеністю, тощо [1; 2; 3; 4].

Вирішення цих проблем лежить у площині сучасних концепції та теорій менеджменту.

Існує кілька різних сучасних підходів до управління:

- кількісний підхід до управління використовує статистичні та математичні методи для вирішення складних проблем. Цей сучасний підхід до управління складається з трьох гілок: наука про менеджмент; управління операціями; інформаційна система управління;

- контингентний підхід - відповідно до якого не існує лише одного підходу до управління, який підходить кожній організації, оптимальний стиль управління залежить від ситуації. Ця теорія окреслює три змінні, що впливають на структуру організації: розмір організації, технології, які вона використовує, і стилі керівництва;

- системний підхід, який стверджує, що організації являють собою складну сукупність різноманітних компонентів, які працюють разом для досягнення спільної мети. Організація складається з численних підсистем та компонентів, основними з них є: вхідні ресурси; трансформаційний процес; результати; зворотний зв'язок.

Відповідно до сучасної концепції, менеджмент - це процес ефективного та результативного виконання завдань. Тобто, сучасна концепція управління базується на трьох основних термінах: процес, результативність та ефективність.

Дослідження тенденцій світового менеджменту дозволяє виявити два основні напрями його розвитку: переважання ролі людських ресурсів перед

факторами матеріально-технічного та іншого характеру; чітка практична спрямованість на вирішення конкретних проблем.

Сучасна теорія менеджменту визнає, що організації стикаються зі швидкими змінами та додатковими складнощами, а технологія управління є як потенційною причиною, так і інструментом вирішення цих проблем. Впроваджуючи сучасну теорію, менеджери використовують технології та математичні методи для аналізу та прийняття управлінських рішень [5].

Головна принципова відмінність сучасного менеджменту від традиційного полягає в тому, що відповідно до класичної теорії менеджменту працівники працюють виключно заради грошової вигоди; сучасна теорія управління вважає, що працівники працюють з багатьох причин, у тому числі для досягнення задоволення, щастя та бажаного способу життя.

Для того, щоб відповідати швидким інноваційним змінам і зростанню індустрії технологій, сучасне управління організацією більше зосереджується на мережах і співпраці, акцентує увагу на динамічному характері комунікації та важливості інтеграції індивідуальних і організаційних інтересів, що значною мірою залежить від розвитку навичок м'якого спілкування, таких як досягнення консенсусу, неявних знань, досвіду, навчання, інтуїції, впевненості у собі, гнучкості, пріоритезації проблем, толерантності до неоднозначності та невизначеності.

Відповідно, відмінність традиційної організації від сучасної полягає в наступному:

- стабільність: традиційні організації зазвичай стабільні в бізнес-діяльності та прогресі, тоді як сучасні організації є більш динамічними з кількома бізнес-стратегіями, які потребують кількох процесів, орієнтованих на постійні зміни;

- гнучкість: у традиційній організації її структура зазвичай фіксована, стратегія спланована, а менеджмент негнучкий. У той час як сучасна організація орієнтована на вдосконалення робочого процесу, оновлення конкурентоспроможності, а співробітники - на розвиток власних навичок та знань;

- командна робота. Традиційна організація - це «висока ієрархія», яка зосереджена на індивідуальній відповідальності та підпорядкуванні керівнику, тоді як сучасна - це «плоска ієрархія», яка більше зосереджена на командній роботі та співпраці;

- стимулювання морального духу: сучасне управління організацією дозволяє працівникам надавати більше свободи та гнучкості для виконання своєї роботи, що сприяє мобілізації ентузіазму персоналу;

- політика управління: у традиційному бізнесі політика управління є консервативною, яка зазвичай дотримується традиційних правил і положень, використовуючи статичну модель робочого процесу для підтримки бізнес-стратегії та системи управління співробітниками. У той час як сучасна мо-

дель управління передбачає такі зміни, як перепланування, гнучке управління підприємством, динамічна бізнес-стратегія [6; 7].

Завдяки порівнянню стає зрозуміло, що традиційна модель менеджменту має свої обмеження та може не відповідати потребам глобального економічного розвитку з точки зору сучасного менеджменту через різні соціальні, правові, політичні, технічні та економічні фактори, де ефективна координація та співпраця залежить від різних організаційних відносин.

Сутність сучасного менеджменту полягає в тому, що окремі особи роблять внесок в організацію та корпоративну ефективність, керівники приділяють більше уваги збереженню контролю над організацією, її результативність визначається фінансовими прибутками та ціною акцій організації.

Контекст глобального менеджменту включає в себе управління культурним та організаційним середовищем і ситуаційними змінними, щоб створити глобальні управлінські навички, які вимагають не тільки управлінської компетентності (планування, організація, координація, контроль), а також необхідність розвивати мультикультурну компетентність для розуміння та ефективної роботи в різних культурах.

Переваги сучасної теорії менеджменту:

- підвищує продуктивність. Сучасна теорія управління використовує математичні та статистичні методи для оцінки продуктивності в організації;
- допомагає приймати управлінські рішення: сучасні теорії менеджменту дозволяють менеджерам отримувати інформацію про фактори, які їм необхідно вивчити, які вони можуть використати для оцінки своєї організації;
- покращує залученість співробітників: сучасна теорія менеджменту розглядає мотивацію співробітників до роботи поза фінансовою вигодою;
- сприяє об'єктивності: сучасна теорія управління наголошує на використанні математичних методів, які дозволяють менеджерам приймати рішення на основі даних і доказів, а не на особистих думках чи почуттях;
- забезпечує адаптивність: сучасна теорія управління визнає, що сучасні організації часто існують у середовищі, яке швидко змінюється. Ця теорія підкреслює важливість визнання впливу внутрішніх і зовнішніх факторів на бізнес і спонукає менеджерів використовувати кілька технік і підходів для роботи з ними [6; 7].

Отже, сучасні концепція, теорії та глобальні підходи до управління сприяють менеджменту організацій адаптуватися до постійно мінливого бізнес-середовища, вдосконалювати структуру організації, виробити стратегії, які дозволяють бізнесу справлятися зі змінами зовнішнього та внутрішнього середовища.

## **СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

1.Jamie Birt. 12 Management Challenges and How To Overcome Them. – URL : <https://www.indeed.com/career-advice/career-development/management-challenges>.

2.Alison Geskin. 10 Management Challenges And Tips On How To Overcome Them. – URL : [https://www.linkedin.com/pulse/10-management-challenges-tips-how-overcome-them-geskin-cec-clc?trk=portfolio\\_article-card\\_title](https://www.linkedin.com/pulse/10-management-challenges-tips-how-overcome-them-geskin-cec-clc?trk=portfolio_article-card_title).

3.Tarun Sikder. Top 10 Team Management Challenges To Overcome in 2023. – URL : <https://wperp.com/96795/top-team-management-challenges-to-overcome/>.

4.Antoine Vatar.10 Management Challenges: How to Overcome them. URL : <https://youralbert.com/10-management-challenges-how-to-overcome-them/>.

5.Нечаєва І. А., Кабак М. В. Особливості управління підприємством на основі використання сучасних технологій і систем менеджменту. Ефективна економіка. 2017. № 9. – URL : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5771>.

6.Modern Theory of Management. –URL : <https://harappa.education/harappa-diaries/modern-theory-of-management/>.

7.Samuel C. Certo, S. Trevis Certo. (2014). Modern Management: concepts and skills. – URL : <https://www.oreilly.com/library/view/modern-management-concepts/9780134729138/>.